

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Раҳимӣ Мичгона Раҳим дар мавзуи «Таҳаввули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиклол (дар заминаи ашъори Раҳмат Назрӣ, Фарзонаи Хучандӣ ва Озар Салим)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01. –Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ

Таҳқиқи образҳои шеърӣ аз ҷумлаи масъалаҳои муҳимми илми адабиётшиносӣ мебошад, зеро дар адабиёти оламшумули форсӣ-тоҷикӣ образҳои зиёде ҳастанд, ки собиқаи кӯҳан дошта, дар ҳаҷ замоне аз мадди назари суҳанварон дур намондаанд. Яке аз ин гуна образҳои ҷовидонаи адабиёт тасвири симои зан-модар мебошад, ки аз ибтидои пайдоиши шеърӯ шоирӣ дар тамаддуни башарӣ оғоз ёфта, то кунун идома дорад. Дар ҳақиқат, дар адабиётшиносии тоҷик поэтикаи ашъори шоирон, алалхусус тасвири образҳои шеърӣ, чунон ки шоиста аст, мавриди таҳқиқ қарор нагирифтааст, зеро ба қавли муҳаққиқон, “тасвир, ҳаёл, сурат ё худ имоҷ аз унсурҳои асосии шеър буда, маҳз бо кашфи тасвирҳои шоирона донишу ҳунари суҳанвар ва дарки зебошиносию ҷаҳонбинии ӯ таъйин мегардад”.

Мавзуи илми диссертатсияи М.Р. Раҳимӣ “Таҳаввули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиклол (дар заминаи ашъори Раҳмат Назрӣ, Фарзонаи Хучандӣ ва Озар Салим)» аз ҷанд ҷиҳат аҳаммияти илмию амалӣ дорад. Аввалан, аз мавзӯҳои илмиест, ки камтар мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст, зеро ҳангоми таҳқиқ ҳунари шоирон дар офариниши образи зан модар дар мақоми аввал меистад. Сониян, ҳаҷ як шоире дар адабиёти замони Истиклол аз тасвири симои зан-модар дар канор намондааст, аммо таъйини ҳунари шоирон дар тасвири ин мавзӯ бори нахуст ба таври монографӣ дар диссертатсияи М. Раҳимӣ анҷом ёфтааст. Унвонҷӯ барои таҳқиқи ҳамаҷарафаи мавзӯ заминаҳои ташаккули таҳаввули мавзӯро аз адабиёти аҳди бостон то ба имрӯз мавриди таҳқиқ қарор дода, сайри таърихии тасвири симои зан-модарро ба далоили илмӣ ва шавоҳиди шеърӣ нишон додааст.

Навгонии кори диссертатсионии унвонҷӯ қобили таҳсин аст. Аз ҷумла, мавқеи зан-модар дар ҷомеаи ақвоми ориёӣ бо таъя ба муҳимтарин сарчашмаҳо муайян гардида, бозтоби он дар осори адабии аҳди бостон нишон дода шудааст. Бо таъя ба таҳқиқоти донишмандон мақому манзалати зан дар Қуръон ва аҳодиси набавӣ таъйин шуда, сабабҳои зансителию пасту заиф шуморидани зан дар ҷомеаи асримиёнагӣ ва бозтоби он дар адабиёти ин давра бо далоили илмию шавоҳиди шеърӣ собит гардидааст.

Муҳимтарин нуктаи кори илмии унвончӯ дар таъйини орояҳои хунарии шоирони замони Истиқлол ҳангоми тасвири симои зан-модар мебошад, ки дар шинохти шеъри ин давра сухани нав аст. Хулосаҳои муаллиф ва тавсияҳои ӯ оид ба истифодаи амалии натиҷаи таҳқиқ пояи илмӣ дошта, дурнамои мавзӯи таҳқиқи диссертатсияро нишон медиҳад.

Дар автореферат бештар унвони шеърҳо ва суроғаи наشري онҳо зикр мешавад. Хуб мебуд, ки дар автореферат шохидҳои шеърӣ бештар оварда мешуд. Ин амал метавонист арзиши илмии авторефератро баландтар бардорад.

Хулоса, автореферати диссертатсияи М.Р. Раҳимӣ дар мавзӯи «Таҳавули тасвири симои зан-модар дар шеъри замони Истиқлол (дар заминаи ашъори Раҳмат Назрӣ, Фарзонаи Хучандӣ ва Озар Салим)» ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад. Таҳқиқоти мазкур дар адабиётшиносии тоҷик сухани тоза буда, муаллифи он шоистаи дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯи ихтисоси 10.01.01. - Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мебошад.

**Номзади илми филология, омӯзгори калони
кафедраи забон ва адабиёти тоҷики
ДАТ ба номи Шириншох Шохтемур
«02» январи соли 2025.**

 Забирова М.Э.

Суроға: 734049, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, ноҳияи Сино,
кӯчаи Н.Хувайдуллоев 61 «А»
Тел.: (+992) 901012127
E-mail: mehriniso.zabirova@bk.ru

Имзои Забирова М.Э -ро тасдиқ мекунам:

**Сардори шуъбаи таъминоти
ҳуқуқӣ ва кадрҳои ДАТ
ба номи Шириншох Шохтемур**

Қурбонзода А.Х

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 146
Телефон: (+992-372) 24-72-07
E-mail: www.tajagroun.ru
«02» январи соли 2025.